

Семінар 2

*Підготувала
студентка 3 курсу
спеціальність “Маркетинг”
Івко Світлана*

План

- 1. Мультиплікатор. Зв'язок мультиплікатора з інвестиціями. Гранична схильність до заощадження та її зв'язок з інвестуванням.**
- 2. Ринок цінних паперів: особливості формування, моделі, структура та перспективи розвитку в Україні**
- 3. Характеристика та структура основних видів цінних паперів**
- 4. Первинний та вторинний ринки цінних паперів: проблеми функціонування в Україні**

1. Мультиплікатор. Зв'язок мультиплікатора з інвестиціями. Гранична схильність до заощадження та її зв'язок з інвестуванням.

*Мультиплікатор – це числовий коефіцієнт, який показує залежність змін доходу від змін інвестицій.
(Дж.Кейнс)*

Мультиплікатор є тим коефіцієнтом або числом, на яке слід помножити приріст інвестицій, щоб дати прогноз і оцінки майбутньому зростанню національного доходу. Це можна виразити такою нормативною моделлю:

$$AD = MP * A.$$

Для визначення стану рівноваги економіки, доцільніше використовувати іншу модель мультиплікатора, яка ґрунтується на повторюваності ефекту первинних інвестицій:

$$MnQ = 1 / 1 - ГССп.$$

Принцип мультиплікатора інвестицій відображає суттєву відмінність поглядів Дж.М. Кейнса на роль заощаджень в економіці. Якщо початку класична а потім і неокласична політична економія говорила про заощадження як головне джерело нагромадження капіталу та відповідну їх роль в економічному зростанні, то Дж. Кейнс підходить до цього дещо помірковано.

По-перше, для економіки краще, коли значна частину доходу споживається – більший коефіцієнт мультиплікатора інвестицій. Перед суспільством завжди постає дилема та існує так би мовити соціальна ціна вибору між споживанням на даний момент і споживанням та рівнем зайнятості в майбутньому. Саме останні забезпечується заощадженнями і інвестиціями.

По-друге, на думку Дж. Кейнса, заощадження – це ще не інвестиції. Перетворення заощаджень в інвестиції цілком залежить від інвестиційної активності бізнесу.

Ще в ранній праці „Трактат про гроші” Дж. Кейнс розглядає проблему співвідношення інвестицій і заощаджень та приходиться до висновку, що найоптимальнішою для економіки в цілому є ситуація, коли сукупні інвестиції дорівнюють сукупним заощадженням.

Якщо інвестиції менші заощаджень темпи економічного розвитку поступово спадають. Якщо ж більші – відбувається перегрів економіки з неминучим наближенням економічної кризи.

Гранична схильність до заощадження (формула) показує зміни в ощадній частини і в сумі доходу. Іншими словами, цей показник може розповісти, як зміниться бажання людей зберігати чи ні свої зароблені гроші, якщо сума загального доходу зміниться:

$$MPS = \Delta S / \Delta Y.$$

Зі збільшенням накопичень знижуються витрати. Економічне значення цього показника на рівні країни означає бажання відкласти гроші, а значить є можливість вкладати їх в реальне виробництво. А це є інвестиції, які, в свою чергу, впливають на загальний добробут країни.

2. Ринок цінних паперів: особливості формування, моделі, структура та перспективи розвитку в Україні

Ринок цінних паперів – це історична категорія, яка з'явилася і розвинулась в умовах товарно-грошових відносин та перетворилась в особливу сферу економічних відносин.

Завданням ринку цінних паперів є:

- створення умов та забезпечення повного та швидкого переливу заощаджень в інвестиції за ціною, яка задовольняла б обидві сторони;
- мобілізація тимчасово вільних фінансових ресурсів з метою здійснення конкретних інвестицій;
- формування ринкової інфраструктури, що відповідає світовим стандартам;
- трансформація відносин власності; забезпечення реального контролю над фондовими капіталом на засадах державного регулювання та ін.

Моделі РЦП різних країн представляють собою значною мірою результат еволюції вказаних ринків, характер якої у кожному даному випадку визначається багатьма факторами, в тому числі конкретно-історичними та національно-культурними.

Українська модель РЦП сприйняла багато універсальних рис, найбільш важливі з них наступні:

1. Законодавче регулювання РЦП
2. Законодавче закріплення списку цінних паперів
3. Державне регулювання випуску ЦП й інформація про ці випуски
4. Публікація емітентом річних звітів
5. Державне ліцензування посередницької діяльності
6. Державний контроль на РЦП
7. Біржовий та позабіржовий сегмент РЦП

Сьогодні значні зусилля необхідно спрямувати на поліпшення інвестиційного клімату. Ефективна інтеграція України до світового економічного простору є загальним завданням побудови її державності, прискорення радикального оновлення національної економіки та побудови її ринкової соціально зорієнтованої моделі.

В Україні є досить великі можливості для розвитку іноземного бізнесу та інвестицій, а саме: наявність відносно розвиненої інфраструктури; низька вартість ресурсів; сприятливе географічне положення; висока якість і дешевість робочої сили; ненасичений вітчизняний ринок.

Однак залучення іноземних кредитів ставить перед урядом завдання подвійного характеру. З одного боку, залучення кредитів є необхідним, а з другого – іноземні кредити формують зовнішній борг країни і нераціональне їх використання призведе до поглиблення боргової кризи в країні.

3. Характеристика та структура основних видів цінних паперів

Акція - це цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує внесення певної суми грошей в статутний фонд акціонерного товариства, дає право на участь в управлінні ним та на отримання частини прибутку в формі дивідендів, а також на участь в розподілі майна у випадку ліквідації товариства.

Ощадний сертифікат - письмове свідоцтво банку про депонування грошових коштів, яке засвідчує право вкладника на одержання після закінчення встановленого строку депозиту й відсотків

Депозитне свідоцтво - це цінний папір, який підтверджує, що особа володіє акціями однієї з іноземних корпорацій, котрі зберігаються в одному із банків, та має право на одержання дивідендів, а також на частину активів цієї корпорації у випадку її ліквідації. Депозитні свідоцтва надають можливість доступу корпорацій на іноземні фондові ринки, а іноземні громадяни, замість купівлі акцій зарубіжних підприємств, мають змогу придбати їхні субститути у вигляді депозитних свідоцтв.

Опціон - це угода між партнерами, один з яких випишує і продає опціоний сертифікат, а інший - купує його, тобто отримує право до обумовленої дати за фіксовану ціну придбати певну кількість акцій у особи, яка виписала опціон, або ж продати їх.

Варранти становлять специфічний вид цінних паперів, котрі випускаються разом з привілейованими акціями та облигаціями й дають власникові право на купівлю простих акцій за обумовленою ціною протягом встановленого періоду. Варранти дозволяють акціонерному товариству знизити процент регулярних виплат по облигаціях чи привілейованих акціях, бо надає можливість інвесторам одержувати прибуток на різниці курсів простих акцій у випадку її зростання порівняно з обумовленою у варранті. Їх відрізняє від опціонів більш довгий термін, а також факт, що опціон, природно, випускається на існуючий актив.

4. Первинний та вторинний ринки цінних паперів: проблеми функціонування в Україні

Існує декілька рівнів, які проходить цінний папір з моменту емісії до моменту активних торгових операцій через ринок:

- ◇ первинний ринок, на якому відбувається розміщення нових цінних паперів;
- ◇ вторинний ринок - місце основної купівлі-продажу раніше випущених активів;
- ◇ третій ринок охоплює торгівлю зареєстрованими на біржі цінними паперами за межами самої біржі;
- ◇ четвертий ринок - це електронні системи торгівлі великими пакетами цінних паперів безпосередньо між інституційними інвесторами. Найвідоміші системи четвертого ринку - InstiNet, POSIT, Crossing Network

Первинний ринок - це місце первинної пропозиції акцій, емітованих (тобто випущених) компанією. Деякі емітенти спілкуються з покупцями безпосередньо, проте переважна більшість користується послугами інвестиційних посередників, роль яких виконують, зазвичай, брокерські фірми, рідше - банки.

Первинна пропозиція буває двох видів:

- Приватне розміщення. В цьому випадку пакет акцій продається одному-двом інституційним інвесторам (наприклад, інвестиційному банку). Особливістю приватного розміщення є закритий характер операції. Ніяких вимог з розкриття фінансової документації не висувається.
- Публічне розміщення (public offering) або IPO (initial public offering) - це випуск компанією своїх акції чи інших цінних паперів на ринок з метою продажу широкому колу інвесторів. Головною метою IPO є збільшення капіталу компанії.

На цьому первинний ринок цінних паперів закінчується і настає ринок вторинний.

Вторинний ринок призначений для забезпечення максимальної ліквідності цінних паперів, а також для регулювання торгівлі ними. Вторинний ринок буває біржовим і позабіржовим. Торгівля цінними паперами на біржовому вторинному ринку відбувається на фондових біржах.

На вторинному ринку обертаються цінні папери, які вже реалізовані на первинному, тобто тут продаються та купуються раніше випущені цінні папери, відбувається зміна їх власників.

З точки зору організації, вторинний ринок поділяється на позабіржовий (вуличний) та біржовий. Термін "вуличний ринок" (торгівля з прилавку) зберігається з тих далеких часів, коли лондонські брокери укладали угоди просто на вулиці чи у кафе. Позабіржовий ринок ще називають децентралізованим, на відміну від біржового централізованого.

Світова практика свідчить, що в розвинутих країнах з ринковою економікою ринок цінних паперів пройшов значний еволюційний шлях – від хаотичності й роздрібленості до цілісності, централізації та досить жорсткого державного регулювання.

Ці характеристики стали невід’ємними для усієї фінансової системи ринкових економічних відносин як у межах однієї країни, так і в міжнародних фінансово-економічних відносинах.

На сьогодні ринок цінних паперів в Україні розвивається з кожним днем і розширює сферу своїх інвестиційних можливостей.

Вирішальним чинником для такого швидкого розвитку стала катастрофічна нестача грошової маси. А саме однією з основних функцій ринку цінних паперів є залучення додаткового оборотного капіталу шляхом емісії забезпечених цінних паперів – акцій, облігацій, векселів, депозитарних розписок тощо.

Ключовою проблемою вітчизняного фондового ринку є недорозвиненість його біржового сегмента.

В Україні панує непрозорий і неорганізований ринок цінних паперів, який за своїми масштабами не має аналогів у світовій практиці і значною мірою обслуговує «тіньову економіку».

Досвід останніх років показує, що незважаючи на позитивні зрушення у сфері цінних паперів, прогрес у створенні організованого ринку залишається незначним.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!